

Sermo in die circūcisionis

4

tus. Teneant insip̄ postq̄ se trāstulerint
et metū alleganterint mō p̄dicto provocare
sic electū ad cōciliū/qd̄ cōciliū si ultra annū
pendeat a die puocationis hm̄di/intelligat
ad annū vt supra ip̄o iure terminus breui-
atus/nihilominus teneat electus ip̄e s̄b
pena p̄dictis et cardinales puocantes sub
pena amissiois cardinalatus et om̄ bñfici
oū suo. quā ip̄o facto incurrit/ifa men-
sem a die puocationis/cōciliuz ip̄m vt sup̄
di indicere et publicare/et q̄ citius potenti
timare/cardinales ip̄i/ceteriq̄ electores ad
locū cōciliū tpe cōuenienti psonalitē se trans-
fere/et vslq; ad finē cause expectare. Tene-
ant quoq̄ plati et ceteri. vt supra ad cōuo-
cationē cardinaliū tm̄/si forte sit elect⁹ con-
uocare celfaret/accedere. Qd̄ etiā sic elect⁹
in concilio ip̄o nō p̄sideat/qnimo sit a ter-
mino initiaclū cōciliū ip̄o iure ab oī admi-
nistratioe papatis suspēsus nec sibi a q̄q̄
sub pena fautorie scismatis quōlibet obe-
diaet. Qd̄ si infra annū ante diez indicti
consilij contingat supradicti casus. vices q̄
plures se gerat p̄ papa vel q̄ vnus p̄ me-
tu seu imp̄issionem eligat. censeat ip̄o iure
tā geretes se p̄ papa q̄ electus p̄ metū seu
imp̄issionē et cardinales ad dictū conciliū
puocati/teneatq̄ in isto cōcilio compere/
psonalitē cām erponē et iudiciū cōciliū expe-
ciare. Qd̄ si dictis casibus occurribit
p̄tingat forte casus alijs q̄ nc̄cariū sit locū
cōciliū mutare vel obsidiois vel guerre vel
pestis vel filis. teneat nihilomin⁹ tā om̄is
supradicti q̄ oēs plati/ceteriq̄ qd̄ cōciliū
ire teneat ad locū primiore ut p̄mittat q̄ sit
abilis ad cōciliū cōvenire. possitq̄ maior
ps platoz q̄ infra mēsem ad locū certū de-
clinauerint illū sibi et alijs p̄ loco cōciliū de-
putare. ad quē ceteri p̄uenire teneat ac si a
principio fuiss̄ deputatus. Cōciliū autē
vt p̄ter convocatū et congregatū d̄ hm̄di
scismatis cā cognoscēs et in cōtumaciā elec-
tor⁹ seu geretiū se p̄ papa vel cardinaliuz
si forte venire neglexerint. līte dirimat/ cari-
samq̄ diffiniat/ac culpabiles i scismate p̄-
curādo seu nutriēdo vel in admīstrādo aut
obedīdo vel administrātib⁹ fauēdo/ seu
p̄ interdic̄i suffis̄ eligēdo. vel calumnio-
los in allegādo metū. etiā vt p̄dictas pe-
nas c̄mīscūq̄ gradus stat⁹ seu p̄eminē-

tie existant ecclesiastice vel mūdane/sic pu-
niat/ut vindicte rigor trāseat ceteri i exem-
plū. Ut autē metus seu imp̄issionis mole-
stia in electō et pape eo formidulosius evi-
te. quo toti xp̄ianitati lamētabilius eorū
incisio seu facio ppetret. ultra p̄dicta spe-
cialitē duximus statuēdū. q̄ si quis hm̄di
metū vel imp̄issionē aut violētā electorib⁹
ip̄is vel alicui eoz in electō et pape intule-
rit seu fecerit aut fieri p̄curauerit. vel factū
ratū habuerit. aut i hoc cōsiliū dederit vel
fauore. facientē vescicē receptauerit vel de-
fensauerit. aut negligēs in executoe pena p̄
inferius memorarū erit. cuīscūq̄
status gradus vel p̄eminētē furent. etiam
si imp̄iali regali p̄tiscalī aut alia quānis
ecclesiastica aut seculari p̄fulgeat dignitate
illas penas ip̄o facto incurrit. q̄ in p̄stitu-
tionefelicis recordatiōis Bonifacij pape
octani q̄ incipit felicis. cotinēt illis effe-
ctualitē puniat. Lūras vō etiā si qd̄ absit
vrb̄ romana furent v̄l alia queuis vñuer-
sitas/q̄ talia faciēti cōsiliū vel auxilium de-
derit aut fauore. vel infra mensem salte ta-
liter delinquentē put tanti facinoris enor-
mitas exegerit et facultas ei affuerit nō du-
xerit p̄mēdū/ eo ip̄o subiaceat ecclesiasti-
co interdicto. Et nihilominus p̄ter dicta
vrb̄ p̄tiscalī et supra eo ip̄o sit p̄uata di-
gnitate/nō obstatibus p̄uilegijs qb̄mīscūq̄
Colum⁹ insip̄ q̄ in fine ciuilibz cō-
ciliū generalis hoc decretū publicē solen-
niter/neonō quādōcūq̄ v̄bīcūq̄ romani
pontificis electio iminebit facēda/ante in-
gressum a clavis legat⁹ et publicē intime-
dit.

Sequitur sermo eius

dem cancellarii fact⁹ in die circūcisionis Y
dñi coram papa apud Tarasconā.

Hparuit gratia dei et salua-
toris nři omnibus homini-
bus eruides nos. ut abne-
gantes impietatē et secula-
ria desideria/sobrie et iuste/
ac pie viuamus in hoc se-
culo. et reliqua que nři audiuit ex epistola
Pauli. vestra deuotio. Quoniam apparu-
it gratia dei et salvatoris nři. adeamus cuī
figūcia thronuz gracie eius. ut misericordia

Sermo in die

eius cōsequamur et gratia in auxilio opor-
tuno. Nam quia finis noster super nos. et
nos debilitati cōfractiq̄ iacemus in imo-
et limo configimur, confundatur pelagia-
na heres. que gratiam dei pro subleyatio-
ne necessariam abnegare p̄sumit. **C**RUR
sus quia de gratia dei fīmo habendus est,
et de nomine ibi quem nemo potest dice-
re nisi in spiritu sancto vt ipēibus fīm no-
men suum sit nobis ih̄us vt preterea con-
demnatos in curia iusticie gratie nos cu-
ria suscipiat. dum interim sedet in throno
sue gratie. priusq̄ legitimū tempus com-
prendat p̄terereat appellemus ad curiam
et thronū gratie. illicios p̄ntemus in con-
fessionib⁹ vbi sori nostra mater est eius
dem gratie. et aduocata nra. que plane des-
picere nos non poterit. **C**aro enim et san-
guis noster est et curiae sue iura defēdet/ in-
tra gratie. Sed quis est iste thonus gratie
Ille pculdubio puer hodie circūcisus. cu
iis vocatum est nomen ih̄us. vt per ih̄m
gratia fieret sicut lex per moysen data est.
vt saluaret mundus per ipm. quem vidi-
mus plenum gratia. imo gratiarū. Deus
meus. misericordia mea. inquit apheta. **E**st
quid misericordia nisi gratia. **S**ed dicet
fortasse timidior aliquis. Ego apertos ha-
bens oculos cordis in lumine fidei. et lu-
cerna euangelice veritatis hodiernae/ intu-
tor in hoc puerō severitatē diuine iusticie
seuerā valde. que etiam p̄prio filio dei nō
peperit. qn̄ eum nuditati frigore et duro
vulneri dum tenellus circūcidit exponet.
Et tu mihi apud ipm puer inuenire tho-
num gratie re promittis. Si in viridi hoc
fecit deus si innocentissimo filio nō peper-
cit in sicco quid fieri peccatoribus suis q̄
liter ignoscet. Quin enim mater eius. ma-
ter benedicta. quibus oculis p̄ctores inspi-
cieat qui tota hodierni doloris sui cā sunt.
qui totam sue grandis anxietatis maternā
prebuerunt dum ppter eos vngenitū dī-
lectissimum et acr̄ vulnere cruentum ex nu-
ditate frigore et gienē cognoscat et do-
lentem. At vo quisq̄s hoc dixerit sciat mil-
tate timendum sanitatum ē iusticie satia-
ta est non punieris in idipm enim q̄ gra-
tiam huīus pueri flagellati meruit qui sa-
cra ē a deo nobis iusticia atq̄ redemptio

in quo si iusticia appareat i eins attritione propter peccata nostra supereminenter tamquam appareret gratia dei qui ut seruum redimeret tradidit filium quasi peccatorum puniendum. Sed et tu virgo dignissima non abhorre peccatores sine quibus nunquam foret tali digna filio qui licet ex te genit et attamen nobis natus nobis datus. Adimus ergo cum fiducia te filium tuum. In quibus talis apparuit gratia dei et tu mater dei feres inueniendo gratiam apud deum et etsi homo filius dei diceres. Ita et non dubitauent Angeli afferere nulla in rebus pertinens ortis maiorem ista esse gratiam. dum verbum caro factum est. De quo verbo locuturus est ipse nobis gratuita benignitate verbū efficax et fructuolum mentis et pacibus tuis virgo gloriola quam ab angelo vocata es gratia plena antonomasticē et divina salvatione quam repetimus dicentes. Ave tecum. Apparuit gratia dei et salvatoris nři et reliqua. Exhibilaresce tu qui pieras misericordias homini erige aures audi et gratias age quā apparuit gratia dei. datum certe optimū et donū perfectus quā gratia dei vita eterna. et si dominus dat gratiam dabit et gloriam. Non igit inuanum hanc dei gratiam accipias nonque ingratis inuidē in huius anni principio encennū tam insigne quipendas. Et attendas vigilanē. quod non dixi apostolus apparuit sapientia dei. apparuit iustitia dei. apparuit potestia. Illas quippe magis extimescebat hoc genus predicatorum et dānatus quod desiderabat. Quā sapientia accusabat et non habebat locū negatio nec valebat excusatō. Adam vobis est tecum. Si voluerit mecum contēdere (quod cebat Job afflito) non potero mīdere unū p mille. Iusticia accusatō condēnabat et non inueniebat appellatio. quod audisti vocē voxis tui tecum. Propterea idem Job vere est oī opa sua. sciens quod non parceret delinqūti. Hinc quod est propria supplicatio. non iras in iudicium cum tuo modo dñe. quod non iustificabat in conspectu tuo oī viuēs. Potestia denique accusatō et condēnabat puniebat et non erat enī. A faciem manus tue. i. potestie ego defeci. plorabat psalmista. Et unusquis nouit potestatē in te. et p timore tuo. i. t. dimumerare. Et nemo est qui de magna tua possit querere. Non ergo quod rebam̄ sibi

Circumcisionis Domini

4

placitam accusantem non iusticiam condemnare non potentia executiori suam demandante atque sevientem. **T**ibi sevientem nunc in celo contra apostatas angelos. nunc in paradiſo contra paretes puros. nunc in turri babel per confusione linguarum. nunc in terra per diluvium aquarum multarum. nunc in pentapolii peccatrice. per subversionem peruersorum. **L**andem in inferis per inclusionem omnium. **S**ed sola gratia misericordie et absolucione petebamus. quia salvi essemus non ex operibus iusticie que fecimus nos. Et hec hodie nobis apparuit dum celatur deus potentia in infirmitate. sapientia in infancia. iusticia in pietate. et circumcisionis satisfactione. **L**angue imposuerit deus silentium eis. et dederit audienciam totam misericordie. Ita supatis omnibus dat munus gratiae. **E**t hec apparuit hodie nobis valdenciana. Nam quid ageret quod se verteret homo condensatus in curia iusticie si nemini datus est locus appellatiois ad curiam gratiae si non superaret misericordia iudicium. **B**icanus iterum quod prius semper ita dei viri arguit diuinitas (teste aplo) ex eis quod facia sunt intellecta conspiciebat. sicut antea dixerat sapientia quod ex magnitudine speciei et creature potest visibilis earum creator agnosca. Sed et sapientia eius ex oibus agnoscit quod exclamans dicit. quod magnificata sunt opera tua domine oia in sapientia fecisti. **P**oterat quoque deus benivolentia utrumque agnosca in rerum dignissima conformatio et directio in suis fines. sicut poterat ex creatione et sapientia ex gubernatione videbatur. **Q**uapropter forte gratia appellat sapiens nutricem omnium. **S**ed ex repatione lapsi. ex recreatio die diti. ex iustificatione impiorum. maxime apparuit gratia dei. Nam quod gratia maior quod liberalior. vel dici vel eristimari potuerat quod ut tunc daret deus hois ut paupieret. quod hoc crederet. si non praescius secretorum dei pauperes afficeret. quod pro nobis egens factus est ut illius inopia dimittes essemus. **S**ia insuper qualis mirabilior. quod ut taliter compateret hois misero deus. quod miser fieret. obprobrium et abiectio plebis. **I**ta nonne sunt viscera misericordie dei nostri. in quibus visitavit nos oriens exaltato. In quibus apparuit gratia dei et salvatoris nostri hodie circumcisionis.

si. **A**mplius vero doctrina natura. ut humano more loquamur. quis in suo creaturum speculo pulcherrimo. in libro pacissimo. in carmine sonoro. et armónico monstraret potentiam dei efficientem. et sapientiam exemplantem. et bonitatem cuncta finientes. primum ex unitate. secundum ex veritate. tertium ex bonitate creaturarum. **R**ursus primum ex earum modo. secundum ex specie. tertium ex ordine. **S**imiliter ex creaturum mensura potentiae. Ex earum numero sapientia. Ex ponderis trahente in suos fines bonitatem. ut quodammodo circulo intelligibili ex ipso creante. et per ipsum exemplantem. et in ipso finiente sint oia. nihilominus mundus haec sapientia dei potentia et bonitate cognoscere habes non glorificauit deum neque gratias egit. **S**ed voluerat sibi oia. et obscuratus factus est insipies cor eorum. et defecerunt scriptantes scrutinio. **Q**uia obire ordinauit deus sacre opus noue gratiae supra naturam ut esset gratia domini reginaque nature. **N**a gratia eius quod et misericordia. super oia opera eius. Que gratia licet super oculos sua luminositate et cauenit illustrans metes humilium. sicut exultans ihesus in spiritu. **C**onfiteor inquit tibi pater celi et terre. quoniam abscondisti hec a sapientibus et prudentibus. et renelasti ea paucis. **I**ta pacem quoniam sic placitum est apud te. Placitum non mentiri. ut non glorie ante eum stulta presumptio ois carnis. quoniam sapientia deum non cognovit. **I**o placuit per stulticiam predicationem novae gratiae. saluos facere credentes. **M**oc autem opus gratiae apparuit manifeste in eo quod ubique caro factum est. ubi totum operat gratia. totum sibi datur. **N**il autem paucum habet natura. neque ex radice superiorum astrorum et stellationum. sicut impietas quorundam sursum. **N**eque ex actione inferiori elementorum. scilicet quo ad modum qui subitus fuit. **E**bibi pterea patitur misericors et miserator dominus ut salutem et regnet purificator homo rens. **A**pparuit ergo benignitas et humanitas salvatoris nris dei ut alibi gaudet aplius. Apparuit inquam mystice hec humanitas. et signum magnum in celo celorum deo. **N**a sibi hypothistica videtur. quod plena gratiae luminescere. et luna totius mutabilitatis naturae sub pedibus eius rone auerteretur. et corona stellarum duodecim.

Sermo in die

que sunt duodecim proga^tine singulares in capite eius. ex donatiōis oblimitate. **M**a^g benigna humanitas dei salvatoris n*ost*ri i*n*versū mīndū spūaliū eternūq^{ue} creaturaz purgat. illumiat & p̄ficit. supior^{um} eis in ordine hierarchico stabilita ut sol qdā etenit^{ur}. **I**n pēnū qz possidet sup vniuersit^{em} māle atq^{ue} corporeū. ut et miracloꝝ opatoꝝ & mōstratū ē. **D**uodecim postremo proga^tinis qz tōnde sideribus coronata resulget. qz tuor^{um} in compatōde ad dinitatē. **T**otidē in compatōde ante ad carnē & rursus totidē in compatōde ad totā rez vniuersitate. **L**onsidera humanitatē huius pueri hodie circūci^si in ordine ad dinitatē & inuenies qz in ea tāq^{ue} in ope p̄clarissimo sup aliud ome cre- atū relinet qttor attributa. qz sūt dei potē- tia. dei sapientia. dei iusticia. qz supereminēter dei grā qz circulo qdā spūaliū infimū sumo iungit. pacē opans in trīs & in celo. **C**ōsidera siām in ordine ad carnē & inuenies carnē qz ea qdriplici dote decorari. Agilitate. ſobilitate. impaſſibilitate et claritate. **E**t qz in via nō ita fiebat. hoc erat spāle dispensa- tiois dñe miraculū. **H**einde si cōſideraueris humanitatē huius pueri i ordine ad crea- trā vniuersā. videb^{as} eā tanq^{ue} instrumenū dinitatis hīc omnē p̄tē in celo et in tra i marī. & in oībus abyssiis. bīos illuminat & p̄ficit in celo. viatores iustificat in tra. alioſ nō plene iustificatos dimittit hic e'l' alii bi in marī purgatōnis. Alios obstinatos dānat & deturbat in abyssi damnationis. **A**lt vo qz multis ēhic f'mo. & ad intē- p̄randū difficultis & oīo nīa ad alia p̄p- rans expediri desiderat. coartemus eā iſtra ūmites p̄ntis celebūtātē. **E**t duob^{um} qz gra- dib^{um} itinere brevianto decurrat. **E**t dicam^z qz appāruit grā dñi p̄mo in humili subiectōne sua ad legē circūciōis. **P**ostq^{ue} impleti sūt dies octo ut circūcidere puer inq^{ue} euā gelista. Apparuit scđo in ppli redemptiōe ēm nome salutatiōis. vocatū ē nomine eius ibus qd vocatū ē ab āgelo p̄usq^{ue} in vtero p̄cipet. **C**ausam reddit āgelus apd **D**at- theū. qm̄ saluū faciet ppli suū a pctis eo rū. **H**oc mō euāgelū cum ep̄la sociantes vtrūq^{ue} p alterutru deducamus sub duob^{um} ēm grē dei signis. qz sūt humanitas seu hu- militas p̄mū signū. & secundū benigni-

tas seu charitas. **T**ū in circūciōne. **I**n nominatiōe alterū & verū sit qz appa- ūt humanitas in primo mystero. benigni- tas in ūcundo. & gratia in vtrōq^{ue} dei salua- toris nīi. **E**t qz quis fideliū nō perspi- cuū habeat & comp̄tu gratiā dei hodie ap- paruisse dū attendit qz ipē legis conditor. duro se legis vinculo quasi viuis astigit. & fit sub lege velut infans. velut impotes. & peccatis obnoxius. **A**d qd ista. **M**imiq^{ue} vt ingratitudō nequā p̄sumptiōis huma- ne confundere & erudiere. que intantā p̄- ripit audaciā. magis vero amentia. vt di- uinitatis maiestate appeteret. volens & ū- cut deus. sciens bonū & malū. p̄terea de- us medicamentū contrariū hūilitatis op- posuit descendēs a ūmmo ūue maiestatis ad ūma vilissima nostre humanitatē. **S**ic aduersus auariciā p̄mi hominis ipē ūsum- mam liberalitatē. **S**ic aduersus gulā ei- ipē ūummā frugalitatē. **S**ic aduersus in- gratitudinē nimia ipē gratiā ostendit inſi- nitam. eruditēs nos facto certissimo. vt ab negantes impietatē mala hospitē & ūdale perfidiā & ūcularia desideria que mergunt in intentū. Sobrie & iuste & pie vivamus in hoc ūdeo. Sobrie quo ad nos. Iuste quo ad primos. Pie quo ad deum & sanctos. **C**ōmiliemus igie animas noſtrās le- gi imitantes hunc puerū & circūcidamus per discipline cultrū. vicioū ūperfluitatē a nobis & ūsib⁹ noſtris. Circūcidatur cor a p̄sumptiōis p̄putio ne plus sapiat qz oportet. ne p̄udentie p̄pue immitat. Cir- cūcidatur ipm ab omni carnalitatis excessu & ū sine ūordib⁹ & collunie voluptatis. ūt pu- rum & mundū. Circūcidantur oculi ne vi- cleant vanitatem os & lingua ne loquātur tactus & gustus ab omni lubricitate. totum corpus a rebellione contra animā contu- maci. **A**lt sobrie vivamus in ūsmetip⁹. **V**ivamus & iuste apud primos redden- tes vnicuiq^{ue} quod ūtū est. cui vēctigal. ve- ctigal. cui ūbonorem. honorem. **V**ivamus tandem pie deo adhēretes per fidē & spēm erorem & ūperſtitionem per fidem. om- nem desperationē & ūsumptionē per spēm om̄e oīiū & cupiditatē p̄ charitatem. **S**ūt in

Circumcisionis domini

6

nobis fides vera et vita sum vix ronalē ex recognitiōe imēse sapientie. Sit spes certa sum vix irascibilē ex pfectioe sume ei⁹ potēte. Sit charitas feruida ex consideratione sume benivolēte et ḡfē q̄ apparuit hodie in circumcisioe humiliatōe. Hoc mō sobrie intra nos iuste iuxta nos et pie supra nos. vinem in hoc seculo. **T**o; vidi pessimā. **A**ma. ve tibi nequā inātudo cordis humani/cordis incircusciſi et certe inhumanitādū ad tantā ḡfā nonissimā dei tui nō corrigens/nō emollens/nō flectens. **H**umilis ē ipē qui ē dēns benedictus in secula. tu cernē engis. tu supbis era et cinis. Tu sordida pellis inflans et tēderet. Tu inquā inflans et tēderis sordida pellis/saccus sterco et vermiū. **H**umilis ē ipē legislator tuus obnās legē tuā et tu quotidie legl̄ sue ingū suane et leue contumacitē excutis et cōfingis. **H**umilis postremo inueniē pīus erga temibicos et benignus et tu plenām pietate errores singis. et seqnis substituēs dō eo quoq; vel lugbe psumis. vel desperas supbis. Ad ipm̄ deniq; nullo pīerat. nullo dilectiōis affectu mōuerat. **H**udebat foras inseq̄ humile hoīem. vñq; q̄ pudebit humile xp̄m imitari. **V**ide stupēti et horreſce. flagella et in circūcisiōe leo d tribu inida. ut humiliet canis mortuus. filii hoīis. putredo et vñis. **C**ircūcidiſ in carne puer ihesus et absq; ppicio nos in corde et sensibus maneamus. et cū abraā nos filium vñigenitū cū tota familia et vñaculis. hoc ē pīm̄ cū affectionib; et cognitiōib; vñuerit circūciderē disciplie cultro neq; q̄ omittamus. s; tollamus obprobriū egip̄si si neq; pīre dēpplo neq; sedus dei iñritū es fīcere voluerimus. **D**ēs qdē hoc agere cōuenit clerū pīpue. sicut ipē p̄ ceteris in dñi sorte electus ē. **E**xultet igit̄ cū tremore humili. et grās agat. et appareat in eo ḡfā dei et salvatoris nři. **S**z hen cler⁹ hodie quē p̄ maiori ḡfā. ḡfē viāsitudinem repēdere dignū fuerat plus alijs repleq; ingratiudi ne et p̄ pīcū sibi fecit impietatib; et sc̄larib; desiderijs. neq; sobrie neq; iuste. neq; pie vñis in hoc sc̄lo. **I**ta pīgebā in meditacione mea. satirā in cler⁹ declamare. Neq; em̄ in ta obē indignatiōis mā deesse vba potuerat. **B**h ecce studiositas speculatiōi-

importunitatē quadā sua. grandē q̄stionē speculatiōi ſiliā apponē videbat. vt pl̄ sibi q̄ edificatioe defnire. **B**ic inquit ſe xp̄c circumcisus ē an circūcitus resurrexit in gloria dispar ḡtibus factus. Ita me pie re nere m̄di. ad honoē eoz et q̄bus xp̄c fuit ſum came. q̄ ē dī bīdictus. et ad pīersonis pīfusione. **B**ic pīculā illā carnis vñgineē vt multi ferūt dūmīt i terrā. Et talis dō eſ ſuſo tūc ſagī qd̄ ē. **R**ndi qīdā p̄tēs eē dō integratē huāne nāe et necitate sine qb; nō ſubſifteret. Quādā de p̄gruitate. ſine q̄bus neq; p̄feci neḡ decēt exiſſeret. Quādā de ſupfluītate. p̄ie dñe rēſūpte ſūt ſicut i alijs rēſurgētibus ſiet nō oport̄ hoc dō relē q̄s. Si q̄s igit̄ p̄tēderit pīculā illā cū ſanguine finiſſe dō integratē huānitatis p̄mo vel ſc̄o mō illa rēſūpta ſūt. et vñl in era nō manēt vel multiplicata ſūt. Erat ne igitur p̄ illa carnis vel ſagī p̄ coicationē idio matū dō. Si dō vñr hō. **H**uīis mīſionē ūq; egentē lōgissima et ſubtilissima p̄ſcri- tatiōe p̄tēro. Et p̄nter illā ſi ſit adoranda adoratiōe latrī. Perge ad alia. q̄ meli⁹ eſt hic nihil q̄ pauca dicē. **B**ic ad qd̄ p̄derat circūcisiō. **R**ndo p̄derat origi- nāle p̄cīm̄ delēdo roādo ḡfām. ſ; nō apie batianā padiſi. **B**ic q̄le dabat p̄ ſemi- nis remediu. **R**nsio ſides p̄pria ſi adulte erāt. vel paretū p̄ pīnīlis. **A**n alienigē- nas obligabat? **R**nsio nō. **C**ur antedi- em octauū nō impēndebat? **R**nsio p̄p̄ te neritūdīne. et ad rēſurrectionis mysteriū. **C**ūndī dō ſilijs iſt in deſto nō circūcabit? **P**ie teneo ſuisse cū eis a deo reuelatē moyſi dispēſatū. **B**ic ſi p̄ cognitionē ſpūale circūcides circūcisiō ūgebāt. **P**uto p̄gnatio nēhāc maḡl̄ huāna p̄ſtitutiōe q̄ naturali vel dīno iure inueniā. **R**do ſi q̄s alie ſentiat p̄p̄ ḡfām q̄ p̄fert. dicat p̄nē ſicut dō baptis mo. **B**ic an circumcisus ſilq; baptisatus inſigniebat dupliq; caratere? ſi in eo ḡfā duplex augebat. Ita ſi capax erat vñl ſilq; et dō circumcisio currebat vñliter. **B**ic cur circumcisio q̄ data in ſedis eēnū cessauit. qd̄ dico cessauit ſimo facta eſt mortifera adeo ut paulus denūciet. ſi circumcidimini xp̄c q̄ hi bil vob̄ p̄dest? Dico q̄ p̄pue nō cessauit. ſ; trāſiſt in baptismū. cuius erat figura/qd̄ igi⁹ mirandū ſi re exhibita figura cesseret.

v j

Termo in die

B; auget q̄stiois admirationē cur ppter
p̄ficiatōis circūcisiōis et aliorū legaliū, pau-
lus refutat petro in facie: cū tñ ip̄e q̄sdā cir-
cūciderit? **I**git̄ q̄ pacto rep̄hēdit ipse qd̄
agebat, et p̄tum supiore in auētate, aplatu
seniore, et in grā cōfirmatū die p̄ētēcostes.
q̄lē inculpat paulus eū et narrat non recte
abulasse ad vitatē euāgeliū. **R**ñsio distin-
guēda sūt tpa et cōcordabūt sc̄pture. **T**ps
circūcisiōis triplicē cūcurrit. **C**urrebat p̄-
amo utile v̄sq̄ ad baptis̄mū. **S**c̄do p̄missi-
one apud iudeos v̄sq̄ ad publicatoz enāge
bi pleniorē, et m̄ synagoga honestas h̄ic et
exeq̄as. **B**z tūc apud ḡtēs, et p̄ ap̄ om̄s
pestifera fuit eius obficiatio, p̄p̄ea petrus
et paulus liceat q̄sdā circūciderit ex iudeis
tpe illo medio. **B**z q̄r̄ facta petri circa inde
os gēniles sc̄andalisabāt, q̄lī sic deberet circū-
cidi, paulus doctor gēniū auertit petru d̄
re hm̄oi, q̄ tota sibi būilitate paruit, et ita
neut peccauit salē mortaliſ. **G**ed dic si
petrus nō errabat in fide, q̄lī sibi dixit paulus
cur ita facis? Lēte ex auētate legis di-
vine iubēti frātē correc̄ionē, cui legi ne-
mo nō s̄biectus ē. **Q**uid si petrus versa-
vīce paulo restitūt̄ in facie nolēs acq̄esceſe
An paulus se ab eo subtrahē, an nō obedi-
re? **A**n ad eccl̄ē cōſiliū appellare potuerat
Si cōſiliū in hoc cōſipitū erat petro vel eō
si paulus restitūt̄ petro ut eō cardinalē ex̄ns
vel ut eōlē se deputāt̄ et nihil a petro auco-
ritas, sic nec euāgeliū suū recipiēt. **Q**uid
si d̄ facto in paulū excoſitōis shias pro-
mulgas̄, an eas pauline timuſſeret? **Q**uid
si petrus p̄ſtiaſſ in hoc errore, nūqd̄ eo fa-
cto papat̄ p̄diderat, q̄ si nō: nūqd̄ tñ de-
ponēdus erat t̄p̄ q̄s et quō? **A**n cōſiliū si-
ne eo potuſſ in hoc casu celebrari? **Q**uid
si petrus vi armata errore suū defendē vo-
luſſ, nūqd̄ ip̄o etiā manētē papa, vim vi-
licuſſet repellē aut v̄b aut carceribus aut
ipa deniq̄ morte. **H**ieronymus p̄terea et
Aug⁹ doctores eximij cū discordēt in hac
mā, nūqd̄ ale eoꝝ dicēdus ē heretic⁹? **I**lle
paulū dispelatōe mētitū, hic petrū iustere-
phensū fuisse defēdit. **P**orō cur i p̄c̄i
lio de cēſſatiōe circūcisiōis petrus sūm⁹?
p̄tifer nō tulit shias ſ̄ iacobus? **I**nnu-
bā ſtudiositati vt facēt, et nō ponēt in celū
os suū. **T**ūc exclamās dixit? **N**ūqd̄ non

expedit de talib⁹ inquirere et ſciat q̄libet
magnus cū pūſillo q̄litate ſue potētia, ſue
ſubiecti ſis ſui cordis, q̄ ſibi cōpetit iure di-
uino, nāli vel hūano. **A**lioq̄ error facile
ſurrepet et p̄fisiōis horrore cūcta fedarent
Quid e īgit̄ qd̄ inuis mihi q̄lī nō liceat
de potētia petri diſputare? **M**ōnede om̄i-
potētia dei q̄tidię p̄q̄nūmus. **B**z tñ vis vt
iſta nūc p̄terea reuertamur ad pueꝝ ihesū
Dic ſi pueꝝ iſtu circūcisiōis dolor artig-
cum v̄iq̄ gaudio maḡ fruereſ. **S**ic ſore
tātus quātus in paſſio e nūc p̄uifa. **D**ic
ſi cor eius motibus oppoſitis dilatatiōe et
p̄ſtructōe ſil'monebaſ. **R**ñsio nō op̄z q̄
gaudiū ſupioris poſtiois nō redūdabat i
corpus. **C**hic ſe cōpatiebat ei mat̄ ſua
cōſcia tam gaudiū, tamq̄ mysteriū nō igna-
ra. **R**ñsio cōpatiebat et iāp̄trabat gladi-
ſiam eius, et nō eximeret ab illa regla, q̄
p̄ multas tribulatiōes op̄z nos intrare in
regnū dei. **E**t hoc hoſredū p̄ p̄cōub, q̄a
aut hic erūt in labore hoīm p̄ p̄niam, aut i
ſocietate demonū p̄ dānatōz. **L**etep dic
cur hoc p̄tissimū die p̄p̄c̄ circūcidi volues-
nū, cū ſuſtitutiōes ip̄ieſ hiſ Januarij kal.
plus vigebat. **R**ñsio vt eas deſerēdas oſte-
deret? **C**ur nōdū ceſſauerūt neq̄ in de-
ro, neḡ in pp̄lō, tā ſup encenij ſalib⁹ ob-
ſuatiōibus vanis et vanis, q̄ ſup nūbus
ip̄probis p̄ eccias, q̄s appellat ſudos ſatu-
rū, ſicut veſatuitates ſunt, uno inſanie faci-
lege ip̄ie et blaſphemē, q̄s int̄ eccl̄iaſticos
ip̄p̄ne fieri ſuporēt. **N**ūqd̄ appōi deberet
pūſio, Ita debēt, ſi pluriſ audifiſt̄ quia
q̄o p̄ dū ſoluit p̄ nō ſac̄. **P**rouideat graſa
uatoris nūt et ſummi p̄tificis diligētia.
Questiōes hm̄oi multiplicare magis
magis ſatagēbat impōtū nū ſtudiositas
ſpeculari in meditatione mea. **L**ui ego,
Moli p̄co mihi moleſta ē. **O**cuſ etiā
alio expecta. **M**ō ē iſte diſputatois ſpeci-
latine act⁹, ſi edificatiōis p̄tice. **T**u inter-
ſecēdas alioſū, ut de grā dei et ſignis eius/
certo p̄gat itinē h̄mo n̄r, p̄ſerū ad ſignū ſe-
cundū qd̄ ee posuim⁹ benigntatē ſalutari-
cem, ſic nōt in noī ſiſtōe. **S**i tñ p̄ ex-
eis q̄ circa p̄mū ſignū dixim⁹ qd̄ ē huma-
nas ſeu hūilitas, p̄ſideratoz morale q̄dm̄-
plice notauro ſūt q̄tuoꝝ effect̄ grē dei, q̄
ſūt abnegare impietatē et ſcāria deſideria

Circumcisionis Domini

6

Sed et sobrie et inste et pie vivere in hoc seculo. Quiaq; male sua pessi adulatio p-
strepit et sururras loq; phibeat; assertens q-
vetere puerbio. vita odiu pant. Et q; n-
opus est teneras mordaci radere vbo aut
tulas. Et plus roboris assert aplius in fine
epile stimulas quilibz pdicatore in persona
Iesu. Declarare et exhortare et argue cum
omni impio. Memo te cōtemnat.

Consideratio .1.

Ad apparentem gram dei in circumcisione
huius pueri ihesi. Princeps vel plato D
qubz et si dicat solutus legibus. pati d; le-
ge quia ipse tulerit. tu p sacerdoti ex exemplo. tu
preuerteri pista deo ut appareat grana-
de in eo et no impietas aut felicia deside-
ria videat dñani. P otterat hic vti genitium ex
emplis proprias i seleges quinis duriissimas
fuitur qz Galenius meminit. Et abude-
sat et ad exemplum sūmūs legislatoru xp̄c et p̄p-
tiser suopm; q ob hoc legē p̄pria non sol-
ueret; i semet implē voluit ut ei actio eet
in hoc opaciu platoru instrucio. Ebi-
niblom; norādū occurrit p eos q ranta
obstinato elegitibus mortuis huius adhe-
re legē viuālūdata in lege eterna; et eqitate
seu epikyā penitus vel i grates vel sp̄netes
q; lex p̄ficit et implet dū vel in fine meliore
vel salubrioribus medijs ordinat q finis
et caritas; et ap̄pli. Alioq; xp̄c legē antīq;
no implex; q soluiss; Ethoc documentuz
no mediotinct spectat ad scisma p̄ns; cuius
sedato inuenire no sufficeret leges huius
ta cōdite. nisi supior lex dina vqua architec-
tonica cōsolat. Qd q forte no sat; actū e
vsg; in p̄s obtigit qd ait dñs in Esra. Li-
muunt me mādato hoīm et doctrinis. Et
ecce ego addā ut admiratoz faciat pplo hu-
ic miraculo grādi et stupedo. Penbit enī
sapia et sapientibus eius. et intellectus pruden-
tia eius abscondet. Et q loco sup̄st ihesus
illud improprietū et phariseos. q initū fa-
ciebat mandatum dei p̄p; suas traditiones.
Audieret etiā ista auribz suis hi q legem
euāgeliā. legē dina cū p̄fessoribz suis dese-
rētes. huius inueniōibz in cibū toti adeo
ut ad supiorē legē illā oculos atole vel no
valeat ex ruditate vel nolint ex iniq;itate. vel
negligat ex inheri segnicie. Cū tñ vbi leges

huius no sufficiunt p̄ put in scismate p̄nt
comptū videt; vt ad legē dīne radicē et inē
ptationē cōsultatio referat. et bñ ea p̄stir
io formet; necē ē. Quid at mali qd p̄cili.
qd p̄fusionis attulent p̄ceptus sacre sc̄p;. et
vtiq; sufficiet; p̄ regimie eccie (alioq; xp̄c
suis; legislatori; impsectus) inqroget expi-
entia; cōsideret cleris; cui desp̄sari debet
erat sapia. q de surū est pacifica et pudica;
an ip̄e somnac̄ est cu adultera illa mereti-
cula sapia eterna; et diabolica et Starz
insup eccie nōne factus ē totus qsi brutalis
et mōstruosus; ubi celū deorsū. hoc est sc̄z
id qd sp̄uale ē; et rēa sursū. sp̄us vniuers; et ca-
ro dñans. p̄ncipale accessoriū. et accessoriū
p̄ncipale; vsg; ad hoc vt qdā delirare n̄ dor-
biter. q p̄ inuentioes huiusas etiā melius
q; p̄ legē dīna euāgeliā regēt qsi min⁹ sit
sia; q; corpus. et sp̄ualis q; carnalis fruct⁹.
Dec assertio; p̄ meā fidē. blasphemā ē. ne
dū falsa. Euāgeliā qpp; doctrina p̄ suos
p̄fessores dilatauit ecciaz vsg; in celū. quā
filii agar exq̄rētes sapiam q de tra ē; detin-
serūt vsg; in scēnū. Et q no ex toto corne-
nit ē ex gra dei et salvatoris nři. Hec ego lo-
quor eo liberins; q mibi cōscius sit no ex
qstū. no abitu. no ad landē ap̄riā mee p̄fes-
soriis; s; p̄ assertōe vitaz. vt utilitate publi-
ca hec dice. Quia ad vitatē. curia ista theo-
logiam hactenus minus debito p̄monit;
ne dicam sp̄uenit. que tamē omne sibi qua-
pollet gloriā acquisiuit. Per quid? Per p̄
dicationē humilem generatrice denotiois
in cordibus tūmū maxime p̄ncipū. Ma-
si desit religiosa denotio. honoratio ecclesi-
arum qualis erit? Provideat gratia sum-
mi pontificis ut nunc cepit.

Consideratio .2.

Apparens gratia i humilitate pueri ihesu
su circumcisioni docet prelatū quēlibet. vniq; L
concilii sapientis positū a Tullio quan-
to maior est; humiliet se in omnibus. Et ab
omni se supbie intempantiegz signo/circūci-
dat. Tanto em ē; humilioz; et ad bñiendū
p̄mpior; quisq; debz et munere ait gregz;
quādo se obligario rem ē; conspicit in req-
ienda ratione. Nam ab eo cui plus com-
mittit plus exigē. Ita vt salubremū sit
xp̄i documentū; metaphysicali rōne fūda-

v 2

Sermo in die

et. **Q**ui voluerit esse maior inter vos erit omnium minor et miser; quod enim magnitudine donatiois est subiectiois gradior obligatio. **C**obrie sumus potius nos facta vobis humilitate; sed virtatis attingere profunda nos est fuis fuit. **E**t certe ita fuis, ut enim pponeret cordis et si non spem exhibitionem opis, ipse vita sua quanto magis statu suu erponet per cuiuslibet subditum sui salute. nedum pro toto grege teneat. **H**oc ita sentire catholicum est stabilitum in hoc vita. **V**bo, bonus pastor anima sua potest per omibus suis. **E**t ita cor de credit ad iusticiam ore aut vel scpto pfectio sit ad salutem. **A**lioquin non iustus fit lucifer qui ita pesse voluit eum doctores ut subiectiois vicestitudine subditis non referret, cum ex opposito ipse plus alioz comodis obsecetur velle debuerat. **E**x hac iterum consideratione culpada reddidit popa superba, popa male sobria platoz qrandia in fastu mundano qretum nihilominus excusationes in pctis, et dicentur quod hec pompa honorat ecclesiam. **H**onorat vero in uno vere onerat et destruit facili et exemplis. **N**eque enim in ornati splendido, neque enim in discoloroz et comatu loz clienti numeroz in spu mudo consideratoe etca honor ecclesiasticus illustrat. **O** si quis platoz in propis istis purerli et vana exultatione delectet, si ad honores caducos gloriaribus exhibilarescat, si se faciat idolum et statua nabuchodonosor gaudes laudani gaudes colii et non potius exhoreat in staro xpi, quod sumos in honores sicut, si non memor sit imber, in vestitu ne gloriari vngui, et in die honoris tui ne extolari. **V**ideat obsecro videat talis ne tamē se ipsa tamē prie et alieni adulatiois ludicriatioe decipiat, quod in te vobis comicus et stultus hoc est ex vane gloriose insanus. **Q**uia licet insanus? **C**erte Iesus in iudicio rognis sicut ledit philocaptus. **D**is quod passio profunda et radicata circa aliquod percupiscibile sit illud honor, sit opulentia, sit ambitio sit voluptas reddit hosem demoniaco similiter enim dicitur Origenis in experientia funeralium. **D**icitur si non ipse meo talis apparuit, et vobis copia et iuriu scia et abstinentia formatus, corpe vegeto et forti quemque usque ad hunc insanus reddidit ambitio ceca, contemptus alieni ois consilij laudibusque suis credula.

ut putauerit post illusiones plurimas esse versus papa concordie electus. **E**t cum ita desideraret nihilominus affirmabat se per multis annos nihil temptationis a vanâ gloria sensisse. **C**um pterea moneret ut sapientior crederet per silio, non inquit quod factum meum tale tamquam est, ut aliis a me nemo illud intelligat. **S**ed quod miradur, est in hoc fragili demetia hanc surrepsisse cum sapientissimus oli angelorum lucifer, quod se ipsum non in luce vitat, sed umbra per vanitatis intuebat, esse voluntem non solum sicut altissimo, sed ertollit super omne quod dicitur deus ex insana et fantastica pcepto dominationis libidine. **T**ulit quod ritibus et sacrificiis colit per similitudinem ad deum, sicut sacre lege artes magice palam tradidit. **P**roperea saluberrimum est per platus libet audiat et fieri queretur quod humilia sunt et culpabilia de se ipso quod nemo est quod non peccet, dicatur cum propheta. **I**ncrepabit me iustus tecum. **M**unus enim habet multos et vel adulatio et vel dignitatis honoratio et sibi loquuntur magnifica apponentes somnium morbo superbie, quem vir ultimum medicamen, vel tritica prie reprehensionis et fragilitatis sufficit expellere, et dare locum gratiae dei salvatoris nostri.

Consideratio . 3.

Apparens erga dei salvatoris nostri in subiectio ad legem propriam circumscriptionis documentum. **F**oto est platus ut in iste viuetem non iponat onera quia statutorum et legum huiusmodi editorum, dicitur autem suo nolint illa moneta, quae admodum properat christi phariseis. **H**ec consideratio redit ad ipsum initium illi sine exemplo christi firmate. **P**atere legem quam ipse tulit. **E**t ecce pfecto gradus in hoc loco quarelata materia, per totum etiam lenes excoicationem et irregularitatem fulminatioes, per totum onera statutorum, provincialium et sinodalium, ad lucrumque vel anie vel burse, nouit deus. **L**atra tot refutationes easum in foro confessiois pfectim occultorum, quod professione super quod dici per impedire. **I**loquitur erga patus et doctus ab expositis. **S**ed de his alias christi legislator, non ne legem euangelicam dilatare potuerat, potuerat egredere, sed huiusmodi fragilitati gratiole perdescenderet necessaria nos docuit ad salutem, ea per nihil quod est deputata, quod mortaliter haec vita iam in momente penitentia, vel regere vel sustentare videret, scies quod nisi lex

Circumcisionis domini

6

viva euāgelica eterna dñe. leges scripte
nō solū supuacue s; creb ro pnicose reddā
tur. **V**ult ḡ platus eccliam subditā felicitā
dirigi. **A**ult arbitror/benos ille viros. ti-
mētes deū eq̄tate et meritis cōspicuos regi
mini pficiat. nō oneribus legū et statutor̄
sbditos pmat. **M**ā sup h̄c cardinē volui
d; ecce reformatio/qm si colunē putres. si
invalide sūt. sustentā debētes ecciam ptes
reliq̄ quali v̄tne subsistēt. initates pariei
indinato et macerie depulit. **D**uplicitē
tur quātūlibet h̄uāne traditiōes. **S**i cupi-
ditas carnalis et fastus nō h̄uāitas regnet
in platis audiamus qd sequit̄ in cōmodi.
Etēm p̄cas cōserēdi bñficia et sūlia. aut re-
linq̄ talibus. **L**et q̄s dubitauerit. q̄s nō vi-
dent. q̄tū subuertēt. puertēt et euerēt oia
pmotionib⁹ indignoz. **S**i ablatio fiat ab
eis retinere sibi oīm collationē sūmo pōti-
fice. nūqd nō supria v̄ires erit hoc negociū
nūqd non cū mo yle stulto labore plūmet.
Nōne monstruosū erit videre caput v̄sur-
pans mēbroz pia inferiorū officia. et q̄si sit
gladius delphicus ad oia se aptans. **S**z et
curia sua. curia romana. q̄ ad sūtitudinem
hierarchie angelice ordināda erat et replen-
da v̄nis charitate feruicis et p̄teplatiōe su-
spēlis. et seraphin. v̄nis sapia dīna sp̄ledi-
dis et cherubin v̄nis equitate firmissimis
vt throni/nōne mutabili in curia peccātū
et q̄ nutriti debet at in croceis amplexarū-
tur stercora. **I**ta em̄ arbitratus est oia tpa-
lia. equis arb̄e apl̄s. fiet q̄z multi p̄cura-
tores et rotarij bñficioz. **N**olo de symo-
nia q̄d dicere. fiet insup non tā pmoto-
res et inuolutores causaz frinolaz atq; p-
phanaz dimissa oī sp̄ualitatis cura. **Q**uid
dico dimissa. **V**tria hoc cēt. liz sit eq̄fī-
mū. imdeb̄t. ab omib⁹. pseq̄t. et ad imi-
tationē curie diabolice. maior ille frequē-
tēt q̄stutor. q̄ pfidior. q̄ importunior. de-
terior. cupidior. misenor. **A**ueras hoc ne-
fas grā dei et salvatoris nr̄i.

Consideratio . 4. **B**

Apparēs grā dei et salvatoris nr̄i ihesu. exi-
git ut platus non potētā subdit̄. s; grām
vndat. vt ip̄e pterez dolores et gemitus of-
ferat deo. p̄ eis se circumcidet. pieq; viuenos
nedū alio pficanent. Cōficio em̄ platois

adiūcta ē obligatio p̄dicatiōis) ip̄e reproba-
bus inueniat. **Q**uidni platus gratiosuz se
nō rigorosū pbeat. cu ip̄e circūdatuſ sit in
firmitate. egens grā dei. nesciēs introitū et
exitū suū. ignorās an turbatiōes in subdi-
tis. ex culpis p̄prijs tāq; occultet. vel ab alie-
nis. vel sil ab etrisq; suscitet. ita vt ncē ha-
beat obsecrare cu p̄pha. Ab occultis meis
mūda me dñe. et ab alienis parce tuo two
Mā sicut p̄ delicto ppl̄i pastor. ita p̄ pasto-
ris errore ppl̄us plectit. **H**oc vedit Job q̄
dicit d̄ deo q̄ regnare facit ypocrīa ppter
pt̄a ppl̄i. **Q**ualis aut̄ pniciosior p̄fis p̄
pplo alia est. q̄ ypocrīs in suo vel p̄ncipe
vel plato. **S**z ita digni sūt aliq̄ nō nisi per
reprobos regi. et aliq̄ nō nisi reprobis pfici
demeren̄. **Q**uidni iḡt ip̄e pastor sp̄ pani-
dus inueniat. nō se iustificas. nec iustifica-
ri cupies. extimesces ne dedenter causā scan-
dalo diees cū danid. **E**go sum q̄ peccavi.
et cū Jona. si pp̄e me turbatio facta ē mitti-
te me in mare. **Q**uo vo magnuz illū Grego-
riū nazarenū v̄suz fuisse. et ob hoc v̄bi
Constatinopolitane cui p̄utilis erat. cessis-
se. ecclēstīca meminūt histōria. **R**ecog-
itet platus etiā deuotioſi sibi cōſauſ. p̄-
serunt dū innumerabiles v̄i in oppositam
ad se pḡt̄ suām. **R**ecogitet qd dicat apl̄s
Nūbil mibi cōſcius sū. s; nō in hoc iusti-
ficiatus sū. **Q**uis ad hoc v̄bū nō expau-
scat. **S**z et angelus sathane trāſfigurat se in
āngeli luci. insidiat̄ i abscōdito. sp̄argit v̄bi
libet laq̄os q̄s obūbrat specie v̄tutis. **I**ta
vt horredūz valde sit qd dicit Sap̄. et via
q̄ videb̄ hoī iusta. nouissima autē eius ad
mortē ducit. **S**ic platus nōnūq̄ dum ēē
gloriat̄ plenus grā dei. repletus ēinsensi-
bilis astutia diaboli. **Q**uamulta quotidie
(exempli grā) credit aliq̄s face ex magnan-
mitate. q̄ sūt ex arrogātia et p̄sumptuōe. q̄
multa ex indulgentia h̄uāliq; pietate. q̄ ouā-
tur ex defidioso torpore. vel certe. Lqd mi-
randū ē. ex vna ostēatōe et gloriatōe sup-
bissima. ad hoc dūtārat. vt patiētē et misere-
ricordie laudē cū magnis v̄nis meruisse
creda. **S**ic furor incautus. et emulatō ma-
ledicta q̄ p̄tinax. **I**elus q̄z nō fm sciam-
durus. ceruicofus. inexorabilis. imp̄territus
nemini cedēs nullū scādalū reformidans.
s; dices si dñnan volūt qua rōe saluarepo

. B 5

Sermo in die

ter vel teneor; invitos; talis in qua furo
ritet se zelū boni publici et cois libertatis
Sic implicatio fruola; et stultus labor in
minimis/tata se diligētia simulās/sic pple
xa scrupulositas sp vacillās nihil expedi-
ens. bone sibi oscie nomē usurpat/q est ex
radice supbie. nolētis se pitor iudicio con-
formare. **Sic ambitus honoris palliat se.**
q nō p se. s; p dignitatis honore et aliorū
edificatōe pqrē. **Sic ambitio/retentio di-**
gnitatū. in pnicē ecclē subali malo singit
se velle multis pscere. nec ecclām exponē
discrimī puersor; Et hoc plane ē demoni-
um meridianū/qd facit qnqz eē martirem
diaboli. dū eē gloriāt qz in psegnib; mar-
tir dei. **A**donet insup dicere hoīem. qz dia-
ties sū et nullius egeo. **E**t nescit qz paup; ē
et mīabilis et cecus et nudus. **V**ed
qd innumerabilia diaboli machinam.
Dta dinumerare pcedimus. qbus metitur et
blādīc iniquitas sibi qz plena sit grā dei. Bi-
camus potius. qz enasuris ē illa? **R**ende-
st nō ego s; pbla; p oraculū quale factū ē
Antonio. **H**ūiliatus sū et liberauit me.
hūiliatus intellectu. hūiliatus affectu. **I**n
terrogata numerū grā dei/q eēt signa eius
qbus apparet in hoīe? **R**edit. pnumū et p-
cipiū signū meū ē hūilitas. hec sedes mea
hecreqz. Deus itaqz hūilibus dat grām.
Lognosce igīt hūilitate. et tu meā habita-
tionē ignorare nō poterz. **I**nrogata ve-
ro hūilitas d signis suis/multa numerās
ea tādē ad duo pstrinxit/q sūt hūile sapere et
hūile velle. adiūtē de hoīe que inhabita-
nerit/q eu reddit tractabile. quasi psumum
oleo lericie. suasiblē. bonis pseñtē. min⁹
sp ppxio qz alieno fidētē cōsilio. abiectus
ē et vilis in oculis suis. nō se iactas. nō in-
sufficas. nō magna pmittēs. nō solicite se
excusas. **E**xadverso cognita sūt supbe-
elatiōis signa si se colit. si amat. si cōplacet
in se sibi. si sepiēs ē in oculis suis. alienum
vel nō req̄es. vel odīes. vel nō implēs oſi-
ſiū. p sc̄o iā se hz; et p tali q dignus sit re-
uelatiōib; at; miraculis regi. **E**t qm̄ ob-
stupuit in malia. neqz se neqz morbi sui
nouit. se hūilorele factore oib; iudicat.
solos q loquētē placētia retinet sibi. / alios
odit. tādeqz abijat qzqz qslito colore. et si
aqz horā vissimule amare se vitat. **G**isca-

dalisanē alij nō vñt sed irascit̄ eis. tāg so-
lus imunis sit a delicto. tāg scādalo cauſa
nullā p̄buerit/imanet in opinōib; p̄p̄is
qz deserere neqz aliorū monit̄. neqz cōſilio
neqz exqntia malorū seqntū p̄suaderi p̄t
Egreſit̄ potius et ex candescit aduerso mo-
rita salubria. **V**eve ecce et religiōi cuiqz a
peste tali. **A**ix em̄ satiſ dep̄bēdi p̄t. qz regi-
tur ouina pelle s; p docifissimos ſciētes p̄-
bare ſpūs si ex deo ſūt et fructib; cognoscā-
tur. et marie dū ad in honoraſtis cuimſi-
bet. et vel p̄ua estimationez. qz ſunt ut phis
lo captus amate ſue leſionem ethorescat.
Mihilominus cū p tales dep̄bēta ſuerit
vir ē innenire remediu. qz nec expelli facile
p̄t nec retēta corrigi. niſi p̄ miraculosa oga-
tionē grē dei ſaluatoris nr̄i. **T**ale curium
habuerit fino n̄ p̄ p̄mū ſignū/q appari-
it grā dei et ſaluatoris nr̄i. in eius hūilitate
ſubjicētē ſe legi circuſiōis. et d ip̄i⁹ imita-
tiōe debira p̄ platos et clep̄. et patiāt plato⁹
legē quā tulerit. vtqz quāto maior ē. humi-
liet ſe in oib; vtqz nō imponat onera gra-
uia ceruicis ſubditorū. vtqz gratiosuz ſe
nō rigorosū oñdet. et ita abnegata impicta
te et ſecularib; dederat. et ſobrie. et iuste. et
p̄e viviamus in hoc ſeculo. **R**eliquū **J**
ē et p secundū ſignū dīne grē. qd ē dīni **J**
mus benigntatē ſeu chantatē. pleniū ſi-
gnatā in noīs impostaōe. ſmōis nr̄i curi⁹
p̄ſumationē accipiat. **V**ocatū ē nomē ei⁹
ihesuſ inqz euāgelista. **N**omē totiēvo
catū et deideratu. nomē tādū cū ſuſiōis
expectatū. ſz hodie p̄mū ſimpoſitū cum
vocatū ē nomē eius ihesuſ. **D**uū em̄ lon-
ge a p̄tōrib; ſalus. i. ielus et p̄p̄ erat eli-
tionē dīs. **H**oc dauid cognosces poſſu-
labat nomē nō potētē et dīatiois ſz grē et
benigntatē. **D**ic inqz aie mee ſal̄ tua ego
ſū. ihesuſ tuus ego ſū. **N**ā qd ihs n̄i ſa-
lus. **N**ōne ſic tibi loq̄ videt̄ dauid deo. ſa-
tis diriſti. ego dīs. ego oſpōres. ego iūſ
et temibilis. **A**bſcōdāt obſcro hec nomē
prātis. et exhibeat nomē grē et benigntatē.
Et dico ego ihs. **N**ōnomē nomē qd os
dīu nōlauit. qd vocatū ē ab angelo p̄uſq;
in vtero p̄cipeſ. nomē ab aplis p̄dicatū
ſicut dicit̄ actus aplor. qz oī die nō ceſſa-
bat in tēplo et circa domos enāgeliantes
ihs. **H**inc magnus ille p̄dicator. qloque

Circūcisionis domini

6

batur sapientia inter profectos / nihil indicat
bat se scire nisi ihu xp̄m / et hunc crucifixum
Ihu aperte tonies ruit et monies noīas
vit et imitator eius ignacius. Mōmē p̄tē-
rea a creaturō oībus adoratū, q̄ in nomie
ihu om̄e genu flectat celestiū crestiū et in-
fēnoz, qd̄ op̄spicū fecit miraculor̄ opatio
Mōmē dēnq̄ ab oībus innoīadū, q̄ in nomie
nib̄ salutis. Mā oīs q̄ inoīauent nomē
dñi, hic salutis erit. Et nō ē aliud nomen
sub celo, affirms petrus / datuz hoībus in
q̄oporeat nos salutis fieri, et iter. Hō est
in alio salutis. Si penites / et times deū
elitione, appella ad deū gr̄az dices, vt pp̄e
nomē suū ihs. si tibi ihsus, qm̄ scribit nob̄
filios suis iohānes, q̄ remittit nob̄ pec-
cata pp̄e nomē eius. Mā q̄s legit in evage-
lio innoīasse nomē ihsu, et exaudir̄ nō fui-
se. Si dānata morte p̄ctū remanet moribus
coīcupiscēte audi, q̄ in nomie ihsu sp̄tētes
malax suggestionū tollūt. Et si mortiferū
qd̄ delectatōis bibit n̄ nocet it. Si feroceſ
injūrīus inimicorū oīm timuerit attēde q̄r
in noīe ihsu demona deīciunt et sere man-
suecūt et gloriabat. Agatha et turris for-
tissima p̄dicat a sapie nomē dñi. Si teptat
uō et alia afflictōe fatiga, dep̄men et mis-
tare ap̄los q̄ ibat gaudēt, et spectū p̄silij
qm̄ digni habuit sūt p̄ noīe ihsu et tūelia pa-
ti. et ap̄ls patū se offert nō solū ligari, sed et
mou in hierlm p̄ noīe ihsu. Apparet igit̄
gr̄a dei in hoc noīe ihsu, qd̄ ē in remediū p̄
malū culpe, in refrigeriū p̄ malū p̄cupis-
cie, in p̄sidiū p̄ malū pugne et in solaciū p̄
malū pene. Amplius q̄ nece ē nob̄ viato-
ribus inq̄retibus celestē hierlm viā agno-
scere, si aduertamus q̄ deducit nos domi-
nus sup̄ semitas iusticie, pp̄e nomē suū.
Poro q̄ignobilis es nobilitari desideras-
dat dñs p̄tē filios dei sicut his q̄ credūt i
noīe eius. Magna plane nobilitas, q̄ si fi-
lii dei heredes, heredes qd̄s dei, cohēre-
des aut̄ xp̄i, et p̄tē ei⁹ fratres. Qd̄ agno-
scēs angelus adorant̄ iohānē noluit. Unū
sicut ne fecerit, et nūs em tuus sū et fratz tuo
nū habēt̄ testimoniū ihsu. Legimus es et
mulia te p̄terē nece et offert tibi ihs p̄ titulo
pētōis i curia dei p̄tis, sicut ob̄vias eccia
istituta ab eo q̄ dixit q̄cqd̄ petierit p̄tē i
noīe meo dabit̄ vob̄. Quo noīe q̄ insigni-
zat̄

ti fuerint saluabūt̄ inx̄ figurā Ezechielis
de signo thau q̄ signati saluati sūt. Beniq̄
nemo v̄ntē, nemo sanitate huius nomis
nō sit, nisi q̄ accipit q̄ experientia et gustat qd̄
illud ē. Pleū effusū nomē tuū. Qualiē ac-
cepreat q̄ dicebat. Vnde nomē tuū et memo-
riale tuū in desiderio aīe. Et aīe. In te glo-
rificabūt̄ oīs q̄ diligunt nomē tuū. Rūm̄
alins. Ego aut̄ in dñō gaudebo et exulta-
bo in deo ihsu meo / quasi dicit. Gaudeat
aliq̄ in anxia diuinaz et sarcinaz inutilium
accumulatōe, aliq̄ in effrenatōe sordidavo
luptatū, aliq̄ in alijs noīis atq̄ pdur̄. Ego
aut̄ exultabo in deo ihsu meo, qm̄ potissi-
mū apparuit gr̄a dei in eo. Sed ecce. R
denio f̄monē inter si ge conaē studiosi.
Ras ip̄portuna. Et qnt̄ quōverū h̄z q̄ oīs q̄
inocauerit nomē dñi salutis erit, cuž alibi
sc̄ptū sit. Hō oīs q̄ dicit m̄bi dñe dñe / in-
trabit in regnū celoz. Rūm̄o reqr̄ē terciū
dñe, qd̄ ē op̄is, sicut p̄mū ē cordis, secundū
ē ons. Vie cur apl̄s tātū vir per̄es in noīe
ihu camis stimulū tolli, exaudiri nō poti-
rit. Rūm̄o, nō petuit ad salutē. Associari
pp̄pēd̄ oīo q̄ttuor comitib̄ et exaudibil
sp̄fiat q̄ pie, i. ad salutē q̄ p̄seuerant̄ sine
p̄ctū int̄imp̄tōe / q̄ insteb̄ hoc c̄m̄ gr̄a et p̄ se.
Q. Et tū quisq̄s in ip̄o euā mori articulo
petuit hic puniū in curia gr̄e, libabit̄ a pena
futura, ubi ē curia iusticie et solabit̄ liber i
celz. Sicut deducit dñs Antisiōren̄ me-
diāte mento xp̄i et pena habita in presenti
Uerdū qd̄ ē qd̄ dicit apl̄s, q̄ nemo p̄t̄ di-
cere dñs ihs nisi in sp̄sācto / cū pessimi ne-
dū illud noīare / sū in v̄tute eius miracula
facere memoren̄, quēadmodū viderūt
apl̄i quēdā in noīe ihsu demona eīcien-
tem, sicut et illi reprobi q̄ dicent in iudicio
dñō. Nōne in noīe tuo pp̄heramim̄. et
in noīe tuo v̄ntes multas fecamus et c̄.
q̄bus dicit. Nescio vos? Rūm̄o q̄ nō p̄t̄
dicere dñs ihs nisi in sp̄sācto illustrare in
tellectū, sicut nec aliquā v̄ratē / vel ip̄o sil-
mouente affectū / illustrante intellectū ut
in bonis. Qd̄ aut̄ mali faciūt̄ miracula h̄
est per potestate publice in cīcie in attestas-
tionem veritatis. Propterea nō sufficiunt
onēdere aliquē sanctū / nisi comes fuerint
militas et lācitas. Nec v̄o gr̄a miraculor̄
ideo dāt q̄nq̄ rep̄obis / aḡ ip̄o p̄demna

v 4

Considerationes quattuor

tionē ne iusti p magno deputet si vñ habeant vel nō habeat hanc grām. Molite inq̄t xp̄c gloriari q̄ sp̄us vob̄ subiactū r̄c. Q̄ si sigillū & signū ppnūz dīne p̄tatis q̄d est miraculū. ad b̄b̄eri q̄rāt in testimoniu salitatis/ deus hoc nūq̄ p̄mittit q̄n reclamauerit vel reclamet/ quēadmodūz pdixit ne credamus signis anturpi. Et ē hoc ad p̄bationē electoꝝ. Prop̄erabat n̄r̄s q̄rere studiositas. Lur nō mō fit baptism⁹/ vt olim in noīe ihesuꝝ & cur nō ad inuocatiōne eius dant grāa linguaꝝ & op̄ationes miraculoꝝ. 2silia? Bū hec interloquendū sup̄imuitzelus seruidus/filius charitatis/ abſcede hinc. ait o studiositas speculatrix. nō ē xp̄us disputādiꝝ plorādiꝝ. nā si pp̄te-rea deus appellatus ē ihesuꝝ. si in hoc ap-paruit grāa xp̄ius vt saluemur. vñ tot nob̄ mala/tot incomp̄oda. q̄ in ip̄m credimus. ip̄m inuocam⁹. Ecce iminuti sum⁹ ex ira dei effusa sup̄ nos/ plusq̄ gentes q̄ nomen dñi nō nouerūt neq̄ inuocauerūt. Et vt alia p̄terā. ecce q̄ exercādo scismate ecclaz sp̄oliam sua p̄cuti sinit deicā/ p̄ten/rumpi lacerari. Et vbi sunt misericordie me antiq̄ dñe? vbi ē illa quā apl̄s tuis scribit appa-ruisse/grā? vbi ē nōmē sanctū tuū atz glo-riosum q̄d inuocatū ē sup̄ nos? Lur dere-kinq̄s nos dñe deus nr̄. Vbi abūdātia il-la pacis quā oriturā afferunt p̄phā in dieb⁹ tuis/ & quā angeli cecinerūt dicentes. Glo-ria in excelv̄ deo. & in terra pax hoib⁹ bone volūtaris. Os ve tibi mala volūtas. A volūtas ingrata. Tu ista a nob̄ dei grāz abscondis. Tu diuinū illud carmē obturbas/dissomis moribus tuis. Tu surripis gloriā deo p̄te suā. Quidni pace spolieris/ p̄te tua. Tu igit bñ vivere docenda es/ nō acutē disputare neq̄ fortassis tps doce-di s̄ faciēdi. qm̄ mala radicata q̄ in mores obierūt. nō vboꝝ somētis/ s̄ factoy securi-bus acq̄ ferramentis extirpare necesse est. Os assit potius tps miserēde dñe ihesu. tps miserēdi eius. q̄ venit tps. suc-currat grāa tua. Appareat illa miser̄. q̄ ad iutor̄ es in oportunitatibus in tribulatiōe Impera vētis. & cessabit quaſſatio et aura ſeuſtor & asperio. Recorderis grē tue an-tique dñe. Recorderis infantie ſuſcepte p̄pter nos. sed & circuſiōis tue & inoſatiōi-

saluti ſere memor esto. Bñdic p̄ncipio an-ni benignitatis tue. qd̄ p̄ncipiu tu corona misericordia & miserationibus. qm̄ illud tibi dedicamus non fabuloso. Iano bifronti. ſciētes qm̄ beatus ē vir cuius ē nomē dñi. ſpes eius. & nō reſperit in vanitatis. & in-ſanias falſas. Tu ſummus es pontifex n̄ des i nouitate ortus tui & coronatiōis me gratiaꝝ obertate & indulgentiaꝝ plenitudi-nē elargire. Signare dignet grāa tua n̄ras expectatiōes ad p̄bēdas celeſtis illius & ca-thedralis ecce tue magne hieſtū/ ecce triumphaſtū/ ad quā tēdimus/ quā tota deuotiōis cupimus. expectātes beatā ſpem. Mō 2fundas nos ab expectatiōe. q̄r ve pa-tientib⁹ repulſam. ſi vel in ſignatiōe/ vel in bullis vel p̄cessu vel poſſelliōe defecerint. Sit hoſterna ſanguis tui effuſio expectatiōnū nr̄ꝝ valida ſignatio. ſit eternū ſali-tare vt vbi iniqtas abūdauit. ſup̄abundet & gratia. Malis erat in meditatiōne mea zeli plangor. q̄rulus cōmouēs orans & ob-testans. vt ſublata mala volūtate d̄ medio nr̄. Illa enī ſola pacem cogit in exiliū. illa ſcisma parū. fouet & nutrit nos coadiutores grē dei ſumus. q̄ pijs conatibus nō de-erit. Qui ſtudiositas. & cur ait nō inq̄t cleris cū platis ſuis. qualib⁹ vijs occu-rere cōuenit tatis & tot incomp̄odis. Seu p̄ aggregationē factā in noīe ihesu. qui adene in medio. Seu p̄ ſedile diſputationis offi-ciū. tendetis nō ad contentionē. ſi veritatis inquisitionē. Seu p̄ inuestigationē crimi-nū regnantiū in xp̄ianitate. vt euelli co-gnita poſſent. Et eēt cleris exēplo ihesu/ populi ſaluator. nō lupus dissipator. Ex-pedit néme ſtudiositatē in talibus occupa-ri. Lui zelus. Expediit qd̄ ſiā multa a tuis ſectorib⁹ cōſcripta ſunt vt oīa n̄te p̄paret. q̄ agēd̄ ſuerint in cōſilio. Alioq̄ ſerēdū ē ne ſcismati radicationē afferret ex-emplō grecorū/ & ne ſalſuras (qd̄ auertat dei grā) mltiplicaret ampliores. q̄lia nūc oīa dicē reclamat vt vides breuitatē amor & ſubdola blandaꝝ adulatio ūdicit. Mi-hilominus obſeratiōe facta p̄ grāz domi-ni nr̄i ihesu xp̄i et p̄ me zelū domus dei/ et tps modicū deſ ūtati & eius inq̄ſitioni. xp̄ulſo oī mordacitatis deſiderio. qd̄ lon-giſſimum frequēter vanitati datui & fabu-

lationi. Hic tu studiositas radices aliquas et
ure dino sub generalibus principiis utiles
ad sedacum peltifex scisma, quoniam illud primum
principium occurrit in ecclesia reformadum.
Tunc studiositas visa est quodammodo agire sub
consideratione quadruplicata, quod qualia sunt,
vixit et iudicium.
Sequuntur quatuor consideratioes de pa-
ce predictate Tarascone.

Consideratio

. I.

Et misericordie ecclesiastici **D**icitur
et cuiuslibet legum eam regulantem est pars salutisera.
Hoc satis exprimit dominus
in psalmus paulus qui sine legis
cepto nunc dilectione esse
dixit nunc hunc intelligens in dilectione et pa-
cem in ihesu salute, et sic finis pax salutisera.
Ilex opus est antria deductione alia; cum na-
tura nos doceat ens quodlibet non minus
sua unitate et pacem appetere et entitate, sed de-
ductione domini Dionysii Augustini et boe-
ti travit pax sic bonum quod ois appetitur, adeo
et particularis ordo nature plerique immutati
rebus, et unitas confundet. **A**d assertat hoc
ascensus granis sursum, et leuis deorsum. Si
in corpore vero, cur non in mystico potest via
tudo talis? quoniam ut per pace retinetur siat decor-
sum quod sursum est ut per pmaneat. Cum
igit fin exigitur finis cetera debeant moder-
ari, et finis quod imponit necessitate rebus, neces-
ritas vero lege non habet conspicuum est, et nulla
lex habeat aliquid firmatus, si paci faciente
vel consuade inuenient contra, sed debet in-
petari ut buiat paci, vel penitus aboleri, alio-
quin in dictum comicum summum insumma
et malitia conformiter ad iussionem sapien-
tis noli esse iustus nimis. Sic athenienses
fecerunt ad tamen leges lycurgi non esse, et sp-
erent, et nasicaspio dum consul inquit iuris or-
dinem sequitur, id agit ut cum omnibus legibus ro-
manum coronat imperium. Nullo pacto igitur
fusca lex non obstante legi fine est pars. Si
cuit in silva epiana doctrinam scribens Aug.,
deducit per regula memoria ad quod nullus te-
xus sacre scripture in sua expposito et retinet
sensum spissanci nisi ille caritate edificet.
Et quoniam buius scismatis tam extranea videt
et peccatum, et tale non quod visum fuerit minus

hunc priusdiis humane remedium docete
hoc sua in dies radicatione, expedit ad eius
expulsionem instituto nouorum canonum cum
ea quod non emergunt nouo egeant auxilio
vel iam editiorum necessaria est moderatio. Sed
qualis et per quid moderatio? Sane per regu-
lam infallibilem et inobligabilem legis dinem
cuim sectatoribus et amicis pars multa est
si proibit credere, et non est illis scandalum. Ex
quibus eliciuntur conclusio salutem in via
via pfecties ad sedationem scismatis repudi-
anda est, quantumcumque iura vel leges huma-
ne videantur opponi ut per electionem summi pontificis
et sic et sic celebranda, et siles dummodo
domini mandatum vel ius maneat inniolatum.
Quod scire ad illam spectat scienciam per quam leges
codicitorum insta decernuntur, legem eternam uni-
tantes. **H**ec est lex euangelica quod si contemnatur
ab aliquibus, illi sunt inepti pacis ecclesiastice
et tractatores quemadmodum inutiles sunt
hoices ita adherentes mundis testibus, ut epi-
keyam hoc est equitatem ignorat, quales **A**re-
storiles noiauerint inmansios in opinionibus
propriis. **E**x his denique quod non videantur, quod
impius est probatum apud eos qui se ecclesiasticos
dicunt volunt, si pectoris in euangelica lege vel
non consultare, vel abiij cere, vel magiori sacra-
legio, hinc probat cognoscatur, hinc errores, hinc
presumptiose assertiones, hinc perplexitates
inexplicabiles, hinc obstinate defensiones
ad iniuriam humanarum in principio ecclesie
et pacis salutiferae finis sui surgunt, ut quod non
licet disputare per poetem papam, et non potest
bi dicere cur ita facit, cum tamen sit peccabilis, quod
non potest in aliquo casu ecclesia sine eo conuocari
vel aggregari, et hic est fidei articulus. Non
dictus est papam exempli gratia, quod non potest in
aliquo casu ad consilium papam vocari. Quod
absque eo non stat salus, cum tam salus ecclesie
in solius dei ordine absolute et essentiialiter
in hominem christum de ordinata
lege, sed accidentaliter ordinatur in papas
mortalem, alioquin dum vacat sedes per
mortem papae vel naturaliter vel civile, etputa-
si sit hereticus depositus, quis hominum
salus est. Alii papam predicant impeccabilem,
alii omnipotente, aliij sine villa excepto
ne credunt ex salutis statum quelibet sue
parti non obedientes. Quod quanta temen-
te dicitur ipsi videntur assertores.